

Tarptautinė mokslinė konferencija

Joachimo Lelewelio skaitymai: praeitis, istoriko amatas, visuomenė XIX–XXI a.

Vilniaus universitetas, Senato salė (Universiteto 3, Vilnius)

Lapkričio 6-7 dienomis

Programa

lapkričio 6 (penktadienis)

9:00 – 9:30 Dalyvių registracija

9:30 – 10:00 Iškilmingas konferencijos atidarymas

Prof. dr. Rimvydas Petrauskas, Vilniaus universiteto Istorijos fakulteto dekanas

Marcin Łapczyński, Lenkijos instituto Vilniuje direktorius

10:00 – 12:00

I sekcija:

J.Lelewelio *Istorika* ir šiuolaikinės istorijos metodologijos problemos

Moderatoriai:

Prof. dr. hab. Alfredas Bumblauskas (Vilniaus universitetas), Prof. dr. hab. Michał Kopczyński (Varšuvos universitetas).

Prof. dr. hab. Violetta Julkowska (Poznanės Adomo Mickevičiaus universitetas)

Joachimo Lelewelio istorinė – metodologinė refleksija. Inspiracijos šaltiniai ir įtakos XIX amžiuje

Dr. Aurelijus Gieda (Vilniaus universitetas)

Joachimo Lelewelio *Istorika* ir jos vieta istorikų istorijoje

Dr. Halina Beresnevičiūtė-Nosalova (Masaryko universitetas)

Joachimas Lelewelis ir František Palacky. Du intelektualiniai portretai epochos fone

Dr. hab. Rimantas Miknys (Lietuvos istorijos institutas)

Mykolo Romerio *Odrodzenie Litwy*. Kas liko iš Lelewelio idėjų?

12:00-13:00

**Parodos „Joachimo Lelewelio kartografiniai rinkiniai Vilniaus universiteto bibliotekoje”
atidarymas (Lelewelio salė, Universiteto 3, Vilnius)**

Parodos rengėjai: dr. Inga Leonavičiūtė, Snieguolė Misiūnienė (Vilniaus universitetas)

13:00-14:00   Pietų pertrauka

14:00 -16:30

**II sekcija:
Didžiosios lietuvių ir lenkų istoriografinės paradigmos**

Moderatoriai:

Dr. hab. Rimantas Miknys (Lietuvos istorijos institutas), Prof. dr. hab. Krzysztof Brzechczyn (Poznanės Adomo Mickevičiaus universitetas / Nacionalinės atminties institutas)

Dr. Monika Baar (Groningeno universitetas)
Istorikai ir nacionalizmas: Vidurio Europa XIX amžiuje

Prof. dr. Antanas Kulakauskas (Vytauto Didžiojo universitetas)
Lietuviškasis nacionalizmas ir istoriografija

Prof. dr. hab. Alfredas Bumblauskas (Vilniaus universitetas)
Paskutinė lenkų istoriografijos pamoka: L.Moczulskis ir rytinė Vakarų civilizacijos siena

Doc. dr. Aurimas Švedas (Vilniaus universitetas)
Kraštutinių amžių ir trys lietuvių istorikų ideologinės tapatybės

Prof. dr. hab. Leszek Zasztowt (Varšuvos universitetas)
„Paribiai” istoriografijoje / istoriografija „Paribuose”

Dr. Barbara Stankevič (Mykolo Romerio universitetas)
Jerzy Giedroyc pamokos lietuvių ir lenkų istorikams

16:30 – 17:00

Kavos pertrauka

17:00 – 18:30

**Diskusija
Ar lenkų istoriografija vis dar atlieka mokytojo vaidmenį regiono istoriografijoms?**

Tezės diskusijai – prof. dr. hab. Andrzej Mencwel (Varšuvos universitetas)

Moderatorius – prof. (HP) dr. Alfredas Bumblauskas (Vilniaus universitetas)

lapkričio 7 (šeštadienis)

11:00 – 15:00

III sekcija:

Joachimas Lelewelis ir šiuolaikinės Rytų Europos regiono lyginamųjų istorinių sociologinių tyrimų problemos

11:00 – 13:00

Pirmoji sesija: Joachimas Lelewelis kaip istorinės komparatyvistikos pionierius

Moderatoriai:

Prof. dr. hab. Violetta Julkowska (Poznanės Adomo Mickevičiaus universitetas), Doc. dr. Aurimas Švedas (Vilniaus universitetas)

Prof. dr. hab. Zenonas Norkus (Vilniaus universitetas)

Kaip Joachimas Lelewelis tapo lyginamosios istorijos pionieriumi, nors nemėgo statistikos?

Prof. dr. hab. Jan Kieniewicz (Varšuvos universitetas)

Ar įmanoma istorinė paralelė tarp Ispanijos ir Lenkijos? Lelewelio idėjos praėjus 200 metų

Prof. dr. hab. Tomasz Zarycki (Varšuvos universitetas)

Intelektualai ir naujųjų tautų kūrimasis: lyginamųjų tyrimų svarba tautų be valstybės istorijos analizėje XIX a. ir XX a. pradžioje

Dr. Anna Sosnowska (Varšuvos universitetas)

Rytų Europos atsilikimo reiškinys pokariniuose istorinės komparatyvistikos tyrimuose Lenkijoje

13:00-13:30

Kavos pertrauka

13:30 – 15:00

Antroji sesija: Šiuolaikinės lyginamųjų istorinių-sociologinių Rytų Europos tyrimų problemos

Moderatoriai:

Prof. dr. hab. Alfredas Bumblauskas (Vilniaus universitetas), Prof. dr. hab. Leszek Zasztowt (Varšuvos universitetas)

Dr. Nerijus Babinskas (Vilniaus universitetas)

Ikimodernių visuomenių tipologijos problema ir Europos periferijos: feodalizmas, tributalizmas, patrimonializmas ar afrikietiškas gamybos būdas?

Dr. Darius Žiemelis (Mykolo Romerio universitetas)

Antroji baudžiava ir antroji vergovė: XVIII a. antrosios pusės – XIX a. antrosios pusės Lietuvos palivarko ir Lotynų Amerikos hasendos lyginamoji analizė

Prof. dr. hab. Krzysztof Brzechczyn (Poznanės Adomo Mickevičiaus universitetas / Nacionalinės atminties institutas)

Sovietinės imperijos žlugimas Rytų Europoje ir Ispanijos imperijos žlugimas Lotynų Amerikoje: lyginamosios analizės bandymas

15:00 – 16:00

Pietų pertrauka

16:30 – 18:00

Diskusija:

Lenkų ir lietuvių atminties vietos

Tezės diskusijai – Prof. dr. hab. Michał Kopczyński (Varšuvos universitetas).

Moderatorius : dr. hab. Alvydas Nikžentaitis (Lietuvos istorijos institutas)

19:00

Tadeusz Konwicki filmo „Meilės įvykių kronika” peržiūra

(Restoranas „Aula” / Restauracija „Aula”, Pilies g. 11, Vilnius)

Konferencijos rėmėjai:

Lietuvos
mokslo
taryba

